

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

102

Vragen van het lid **Van Veldhoven** (D66) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *het gebruik van chroom-6 in treinen* (ingezonden 3 september 2015)

Antwoord van Staatssecretaris **Mansveld** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 24 september 2015)

Vraag 1

Klopt het bericht dat naar schatting duizend medewerkers van NedTrain jarenlang zijn blootgesteld aan verf met daarin de kankerverwekkende stof chroom-6?¹

Antwoord 1

Op dit moment doet NS onderzoek naar de omvang van de historische blootstelling en of, en in welke mate, medewerkers zijn blootgesteld. Daardoor is nu nog niet te zeggen hoeveel medewerkers van NedTrain dit betreft. Verder verwijs ik ook naar mijn brief van 9 september jl.² aan uw Kamer waarin ik mijn reactie heb gegeven op bovenstaand bericht.

Vraag 2

Vanaf wanneer was bij NedTrain bekend dat medewerkers met deze stof hebben gewerkt?

Antwoord 2

In mei 2015 is onderzoek gedaan ter voorbereiding van werkzaamheden aan het treintype DDM1. In juni 2015 waren de resultaten van dit onderzoek bekend en bleek dat chroom-6 was aangetroffen in de oude verflaag van dit treintype. Vervolgens zijn ook de andere treinen doorgelicht en is chroom-6 ook in enkele andere treintypes aangetroffen. NedTrain heeft direct werkzaamheden waarbij chroom-6 vrij kan komen opgeschort en is onderzoek gestart om een helder beeld van de situatie te krijgen.

Vraag 3

Hoe verhoudt zich dat met de berichtgeving over het gebruik van chroom-6 bij Defensie?

¹ Trouw, 2 september 2015, «NS'ers ongerust over chroom-6-verf».

² Kamerstuk 25 883, nr. 259

Vanaf wanneer was bij u en uw ministerie bekend dat medewerkers met deze stof hebben gewerkt?

Antwoord 3

In het najaar van 2014 is n.a.v. de berichten over het gebruik van chroom-6 bij Defensie door NedTrain onderzoek gedaan of verf met chroom -6 actief werd toegepast binnen NedTrain. Dit bleek niet het geval. Begin juni 2015 werd duidelijk dat chroom-6 wel is verwerkt in oude verflagen op wagons en treinonderdelen.

Op dat moment zijn de medewerkers, de ondernemingsraad, vertegenwoordigers van de vakbond en de Inspectie SZW geïnformeerd. De NS heeft mijn departement hierover mondeling op 2 september op de hoogte gesteld en schriftelijk op 7 september geïnformeerd. Deze brief is ook aan uw Kamer als bijlage bij mijn brief aan de Kamer van 9 september jl. meegezonden.

Vraag 4

Op welke wijze wordt er toezicht gehouden op de werkomstandigheden van de medewerkers? Waarom is er niet eerder ingegrepen?

Antwoord 4

NedTrain is als werkgever op grond van de arboregeling verplicht om adequate bescherming te bieden aan werknemers. NedTrain instrueert de medewerkers over het juiste gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en arbeidshygiënische procedures en bewaakt de naleving daarvan. De Inspectie SZW ziet hierop toe.

Op het moment dat duidelijk werd dat chroom-6 was aangetroffen in de oude verflagen op de bakwanden is de Inspectie SZW meteen door NS/NedTrain geïnformeerd over de situatie en de bevindingen van dat moment. Met de Inspectie is de situatie ook besproken. Werkzaamheden zijn na doorlichting door NedTrain en aanscherping van veiligheidsmaatregelen inmiddels hervat. De Inspectie houdt vanzelfsprekend de vinger aan de pols en zal na verwerking van alle informatie en na betrokken medewerkers te hebben geïnformeerd, rapporteren over de eigen bevindingen.

Vraag 5

Heeft u, de NS of NedTrain al eerder onderzocht of mensen ziek zijn geworden door blootstelling, en zo ja, wat is hiermee gedaan?

Antwoord 5

Nee. Tot juni 2015 was er geen informatie beschikbaar waaruit bleek dat medewerkers mogelijk risico liepen. Er zijn bij NS op dit moment geen gevallen bekend van medewerkers die ziek zijn als gevolg van blootstelling aan chroom-6.

Vraag 6

Op welke wijze wordt er tegemoet gekomen aan medewerkers die gezondheidsschade hebben opgelopen door blootstelling aan chroom-6?

Antwoord 6

Aan medewerkers van NedTrain wordt sinds augustus dit jaar de mogelijkheid geboden zich door een onafhankelijk medisch bureau te laten onderzoeken. Op dit moment hebben zich 6 medewerkers gemeld voor dit onderzoek. Zie ook het antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Komt er een onderzoek naar de gevolgen van de blootstelling aan chroom-6 voor de gezondheid van de (oud-)medewerkers van NedTrain? Zo ja, wanneer verwacht u de uitkomsten hiervan?

Antwoord 7

Ja. Naast het medisch onderzoek dat aan individuele (oud-)medewerkers wordt aangeboden zal onderzocht worden welke risicovormende werkzaamheden in het verleden zijn uitgevoerd in bestaande en voormalige werkplaatsen en locaties van NedTrain. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zullen vervolgacties worden ondernomen. Op dit moment is nog niet te zeggen wanneer dit onderzoek resultaten oplevert.

Het geheel aan onderzoek en maatregelen dat door NedTrain wordt uitgevoerd en getroffen, zal door een onafhankelijke commissie van externe deskundigen worden getoetst. Deze commissie zal gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over eventueel nader uit te voeren onderzoek of gewenste aanvullende maatregelen. De bevindingen en adviezen van deze commissie zijn openbaar.

Vraag 8

Op welke wijze worden (oud-)medewerkers betrokken bij de vervolgstappen?

Antwoord 8

De Ondernemingsraad van NedTrain wordt uitgenodigd om deel te nemen aan de onafhankelijke commissie die de aanpak van chroom-6 bij NedTrain begeleidt.

Door middel van voorlichtingsbijeenkomsten en intensief werkoverleg zijn medewerkers en OR vanaf het begin betrokken bij het onderzoek en bij het implementeren van maatregelen. Eerstelijns leidinggevend worden getraind in en begeleid bij het voeren van gesprekken met hun teams om zorgen bespreekbaar te maken en vragen die leven te inventariseren en te beantwoorden.

Oud-medewerkers worden zoveel mogelijk persoonlijk benaderd. Zij hebben dezelfde rechten en mogelijkheden als de huidige medewerkers.

Vraag 9 en 10

Waarom is het gebruik van chroom-6 nog toegestaan? Zijn er werkbare alternatieven voor chroom-6 die nu worden ingezet bij NedTrain?

Zijn er vervoerders of andere sectoren waar is of zelfs nog wordt gewerkt met chroom-6?

Antwoord 9 en 10

Bij NedTrain zelf wordt geen chroom-6 houdende verf toegepast. Het gaat hier uitsluitend om chroom-6 dat aanwezig is in de verflagen van oudere treinen.

Bij nieuwe treinstellen wordt gebruik gemaakt van een alternatief voor chroom-6.

Tot op heden is het gebruik van verbindingen met chroom-6 nog toegestaan in coatings of verf voor de professionele markt. Het wordt bijvoorbeeld in vliegtuigen en op schepen toegepast, maar ook in andere professionele sectoren is gebruik mogelijk. Indien gebruikers op de hoogte zijn van de aanwezigheid van chroomhoudende verf of coatings, kan bij aanbrengen of bij onderhoudswerkzaamheden het risico in principe beheerst worden door gebruik van adembescherming, handschoenen, afzuiging en/of andere beschermingsmiddelen.

Het gebruik van chroom-6 in de auto-industrie is sinds 2003 op EU-niveau verboden, behoudens enkele kleine uitzonderingen. Ook de toepassingen in verf of coatings voor de consumentenmarkt zijn op EU-niveau verboden vanwege het algemene verbod op het gebruik van kankerverwekkende stoffen in consumentenproducten.

Om de blootstelling aan chroom-6 verder terug te dringen heeft de EU in 2013 ervoor gekozen chroom-6 houdende verbindingen zoveel mogelijk uit te faseren, via opname in bijlage XIV van de REACH-verordening³. Dit houdt in dat deze stoffen binnen enkele jaren niet meer gebruikt mogen worden, ook niet voor professioneel gebruik, tenzij hiervoor een specifieke vergunning (autorisatie) door de Europese Commissie is verleend. De verwachting is dat het gebruik van chroom-6 hierdoor nog verder terug zal lopen, ook omdat een autorisatie in principe niet verleend wordt indien er sprake is van adequate alternatieven.

³ Verordening (EG) nr. 1907/2006 inzake registratie, evaluatie, autorisatie en restrictie van chemische stoffen.